

Metsästämissänne villisiassa on todettu vasta-aineita *Brucella* – bakteerille, mikä tarkoittaa sitä, että villisiassa on ollut *Brucella* -tartunta jossain vaiheessa elämäänsä. *Brucella* -bakteeri voi tarttua villisiasta ihmiseen. Perusterveille ihmisille tartuntariski oireettomasta villisiasta on hyvin vähäinen. Jatkotutkimuksena näytteestä on tehty bakteeriviljely, jonka tulos valmistuu noin 3-4 viikon kuluessa. Kun kaikki tutkimukset ovat valmiita, Evira lähettää postissa tutkimusvastauksen, johon tutkimustulokset on koottu.

***Brucella*-tartunta villisiassa**

Brucella suis -tartuntaa esiintyy verraten yleisesti villisioissa ja rusakoissa Euroopassa. Bakteeri voi aiheuttaa eläimelle kroonisen tartunnan, joka saattaa pysyä piilevänä pitkään ja aktivoitua ajoittain. Yleisoireita ei useimmiten havaita. Sairastunut emakko erittää bakteereita runsaasti erityisesti sikiön, sikiökalvojen ja kohtueritteen mukana luomisen tai synnytyksen yhteydessä sekä kiiman aikana. Tartunta vaikuttaa myös emakon tiinehtyvyyteen. Karjulla tartunta aiheuttaa kivesten tai eturauhasen tulehdusta ja bakteereita erittyy runsaasti siemennesteen sekä virtsan mukana. Jos tartunta on selkärangan alueella tai nivelissä, voi eläimellä olla liikkumisvaikeuksia. Keskushermosto-oireet ovat mahdollisia, mutta harvinaisia.

Miten bakteeri tarttuu villisiasta ihmiseen?

Ihmisen pääasialliset *Brucella suis* -bakteerin tartuntalähteet ovat abortoitu sikiö tai kuolleena syntyneet porsaas, sikiökalvot, kohtuerite porsimisen jälkeen tai kiima-aikana, sekä karjulla siemenneste tai virtsa. Muissa eritteissä bakteereita on niin vähän, ettei niillä ole merkitystä tartunnan lähteenä. Ihminen voi myös saada tartunnan käsitellessään tartunnan saaneita kuolleita villisikoja tai niiden ruhoja. Vaikka ihmisten infektiosta ei tunneta, ihmiset eivät saa tartuntaa kovin helposti. Brusellabakteeri tuhoutuu lihassa, joka kypsennetään täysin kypsäksi.

***Brucella*-tartunta ihmisellä**

Ihmisellä *Brucella*-bakteerin aiheuttama infektio (bruselloosi) on harvinainen. Taudin itämisaika on tavallisimmin 2-4 viikkoa, mutta voi olla kuukausiakin. Tartunnoista suuri osa on lieväoireisia. Tauti voi olla akuutti tai krooninen ja oireet ovat yleensä epämääräisiä: kuumeilua, päänsärkyä, kuivaa yskää, pahoinvointia, laihtumista tai nivelkipuja. Siten bruselloosia on vaikea erottaa muista pitkittyneistä infektiosta tai sairauksista. Sairastuneen henkilön maksa, perna tai imusolmukkeet voivat suurentua. Pie-nelle osalle voi kehittyä sydänlähän tai luun tulehdus. Bakteeri ei yleensä tartu henkilöstä toiseen. Diagnoosi tehdään viljelemällä *Brucella*-bakteeri verestä, luuytimeistä tai muusta kudoksesta tai tutkimalla verestä vasta-aineita. Bruselloosia hoidetaan yleensä kahdella antibiootilla vähintään 6 viikon ajan.

***Brucella* -tartunnalta suojautuminen metsästäessä**

Villisian suolistamisen ja nylkemisen yhteydessä tulee noudattaa hyvää hygieniää ja varoa tartuntaa aiheuttavan bakteerin joutumista suuhun, hengitysteihin, silmiin tai ihossa oleviin haavoihin esimerkiksi eritteiden mukana. Ruhoa käsittelevät henkilöt voivat mm. käyttää kertakäyttöisiä suojakäsineitä suolistaessaan villisikaa. Huolellinen käsien ja varusteiden pesu on suositeltavaa. Raakoja ruhonosia ja elimiä ei suositella annettavaksi koirille.

Toimenpiteet ihmisellä altistumisen jälkeen

Oireettomien henkilöiden ei tarvitse tehdä mitään. Mikäli Teille ilmaantuu bruselloosiin sopivia oireita taudin itämisaikana (ks. yllä), kertokaa hoitavalle lääkäriellenne mahdollisesta altistumisesta *Brucella*-bakteerille. Lääkäri konsultoi tarvittaessa sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava infektiolääkäriä (arkena) tai päivystysaikana Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoitopiirin (HUS) infektiopäivystäjää. He tarvittaessa ovat yhteydessä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokseen (THL). On tärkeää muistaa, että bruselloosin oireet muistuttavat monen muun sairauden oireita.

Lisätietoja *Brucella* -tartunnasta eläimillä:

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Erikoistutkija, eläinlääkäri Teresa Skrzypczak

Puh. 040 489 3386